

Fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

Usvojen i otvoren za potpis, ratifikaciju i pristupanje Rezolucijom Generalne skupštine 2200 A (XXI) od 16. decembra 1996.

STUPANJE NA SNAGU: 23. marta 1976. u skladu sa članom 9.

Države članice ovog protokola,

Smatrajući da bi, radi što boljeg osiguravanja uvjeta za postizanje ciljeva Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (u daljem tekstu Pakt) i primjene njegovih odredbi bilo svrsishodno da se ovlasti Komitet za ljudska prava, uspostavljen prema odredbama dijela IV. Pakta (u daljem tekstu Komitet), da prima i razmatra, kao što je predviđeno u ovom protokolu, predstavke koje potiču od pojedinaca koji tvrde da su žrtve kršenja nekog od prava navedenih u Paktu,

Sporazumjele su se o sljedećem:

Član 1.

Svaka država članica Pakta koja postane članica ovog protokola priznaje da je Komitet nadležan da prima i razmatra predstavke koje potiču od pojedinaca koji potpadaju pod njenu jurisdikciju, a koji tvrde da su od strane te države članice žrtve kršenja bilo kojeg prava navedenog u Paktu. Komitet neće primati nikakve predstavke koje se tiču države članice Pakta koja nije članica ovog protokola.

Član 2.

Pod rezervom odredbi člana 1. pojedinci koji tvrde da su žrtve kršenja ma koga od prava navedenih u Paktu i koji su iscrpili sva raspoloživa unutrašnja pravna sredstva mogu podnijeti Komitetu na razmatranje pismenu predstavku.

Član 3.

Komitet će proglasiti neprihvatljivom svaku predstavku podnesenu na osnovu ovog protokola koja je nepotpisana ili za koju smatra da je zloupotreba prava na podnošenje takvih predavki ili da je nespojiva s odredbama Pakta.

Član 4.

1. Pod rezervom odredbi člana 3. Komitet dostavlja svaku predstavku koja mu je podnesena u skladu sa ovim protokolom državi članici ovog protokola koja je navodno prekršila neku od odredbi Pakta.

2. U roku sljedećih šest mjeseci, pomenuta država će dostaviti Komitetu pismena objašnjenja ili izjave kojima razjašnjava predmet i navodi mjere koje je, eventualno, poduzela da bi popravila situaciju.

Član 5.

1. Komitet razmatra predstavke primljene na osnovu ovog protokola, vodeći računa o svim pismenim obavještenjima koja su mu podnijeli pojedinac i zainteresovana država članica.
2. Komitet ne razmatra ni jednu predstavku pojedinca ako se nije uvjerio:
  - (a) da isti predmet ne razmatra neki drugi međunarodni organ za ispitivanje ili rješavanje;
  - (b) da je pojedinac iscrpio sva raspoloživa unutrašnja pravna sredstva. Ovo pravilo ne primjenjuje se ako je primjena pravnih sredstava produžena preko razumnog roka.
3. Komitet razmatra predstavke predviđene ovim protokolom na zatvorenim sjednicama.
4. Komitet upoznaje zainteresovanu državu članicu i pojedinca o svojim gledištima.

Član 6.

Komitet uključuje u godišnji izvještaj, koji sačinjava shodno članu 45. Pakta, kratak pregled svojih aktivnosti na osnovu ovog protokola.

Član 7.

U očekivanju ostvarenja ciljeva Rezolucije 1514 (XV), koju je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih naroda 14. decembra 1960. koja se odnosi na Deklaraciju o davanju nezavisnosti kolonijalnim zemljama i narodima, odredbe ovog protokola ni u čemu ne ograničavaju pravo peticije koje je tim narodima dato Poveljom Ujedinjenih naroda i drugim međunarodnim konvencijama i instrumentima zaključenim pod okriljem Ujedinjenih naroda i njihovih specijalizovanih agencija.

Član 8.

1. Ovaj protkol otvoren je za potpisivanje svakoj državi koja je potpisala Pakt.
2. Ovaj protokol podliježe ratifikaciji svake države koja je ratifikovala Pakt ili mu je pristupila. Instrumenti o ratifikaciji bit će deponirani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.
3. Ovaj protokol je otvoren za pristupanje svakoj državi koja je ratifikovala Pakt ili mu je pristupila.
4. Pristupanje se ostvaruje deponovanjem instrumenta o pristupanju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

5. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda obavještava sve države koje su potpisale ovaj protokol ili su mu pristupile o deponovanju svakog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 9.

1. Pod rezervom stupanja na snagu Pakta, ovaj protokol stupa na snagu tri mjeseca poslije deponovanja kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda desetog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

2. Za svaku državu koja ratifikuje ovaj protokol ili mu pristupi poslije deponovanja desetog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju, ovaj protokol stupa na snagu tri mjeseca poslije deponovanja od strane te države njenog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 10.

Odredbes ovog protokola primjenjuju se, bez ikakvog ograničenja ili izuzetka, na sve jedinice federativnih država.

Član 11.

1. Svaka država članica ovog protokola može predložiti izmjenu i dopunu i dostaviti je Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda. Generalni sekretar potom prosljeđuje sve predložene izmjene ili dopune državama članicama ovog protokola, sa zahtjevom da mu saopće da li žele sazivanje konferencije država članica radi razmatranja i glasanja o prijedlogu. Ako se najmanje jedna trećina država članica izjasni u prilog sazivanja konferencije, Generalni sekretar saziva konferenciju pod okriljem Ujedinjenih naroda. Svaka izmjena ili dopuna koju je usvojila većina država članica koje su prisutne i koje glasaju na konferenciji podnosi se na odobrenje Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda.

2. Izmjene ili dopune stupaju na snagu kada ih odobri Generalna skupština Ujedinjenih naroda i prihvati dvije trećine država članica ovog protokola, u skladu sa njihovim ustavnim postupcima.

3. Kad izmjene i dopune stupe na snagu, obavezne su za sve države članice koje su ih prihvatile, dok su ostale države članice vezane odredbama ovog protokola i svakom izmjenom i dopunom koje su ranije prihvatile.

Član 12.

1. Svaka država članica može, u bilo koje vrijeme, otkazati ovaj protokol pismenim saopćenjem upućenim Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda. Otkaz stupa na snagu tri mjeseca od dana kad je Generalni sekretar primio saopćenje.

2. Otkaz ne sprječava nastavak primjene odredbi ovog protokola na svaku predstavku podnesenu na osnovu člana 2. prije nego što otkaz stupi na snagu.

Član 13.

Bez obzira na saopćenja izvršena prema stavu 5. člana 8. ovog protokola, Generalni sekretar Ujedinjenih naroda obavještava sve države navedene u stavu 1. člana 48. Pakta o sljedećim pojedinostima:

- (a) potpisima, ratifikacijama i pristupanjima izvršenim u skladu sa članom 8;
- (b) datum stupanja na snagu ovog protokola u skladu sa članom 9. i datumu stupanja na snagu svake izmjene ili dopune izvršene u skladu sa članom 11;
- (c) otkazima izvršenim u skladu sa članom 12.

Član 14.

1. Ovaj protokol, čiji su tekstovi na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako vjerodostojni, bit će prebačen u arhivu Ujedinjenih naroda.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda dostavit će ovjerene prijepise ovog protokola svim državama navedenim u članu 48. Pakta.